

# 1 probleemverkenningen

De relatie tussen het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs is de laatste tien jaar niet beter geworden. Het (vernieuwde) basisonderwijs verwijt het voortgezet onderwijs, dat het binnen één jaar de opgewekte zelfstandigheid en mondigheid weer onderdrukt. Anderzijds is het voortgezet onderwijs ontevreden over het basisonderwijs, omdat het leerlingen aflevert die (te-)veel aandacht vragen en die zich niet meer kunnen concentreren op de leerstof. Een verwijtende sfeer dus, die de overstap voor een leerling van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs bepaald niet gemakkelijk maakt.

Wat is de achtergrond van deze tegenstelling?

Vóór 1965 beijverden lagere scholen zich om zoveel mogelijk van hun leerlingen voor te bereiden op de toelatingsexamens en het onderwijs van Gymnasium en HBS, zegt Ate van Balen, die het eerste artikel in deze afdeling schrijft. Toen kwam de Mammoetwet (1968), met de brugklas voor de overstappende leerling. Maar de geest van dit schakelidee is niet overleefd gebleven.

Gelukkig beseffen sommige scholen voor basis- én voor voortgezet onderwijs, dat het niet juist is de tegenstelling in stand te houden. Zij zoeken contact met elkaar, hetgeen leidt tot (g)lo-vo of bo-vo overleg. Op dit discussieplatform leggen de scholen hun problemen neer: op het gebied van de leerstof, op het gebied van de studievaardigheden, op het gebied van het pedagogisch klimaat, op het gebied van de (school-)organisatie. Het is duidelijk, dat zulke problemen niet in één keer op te lossen zijn. Wim van der Geest pleit in het tweede artikel voor een systematische aanpak.

Ook in Vlaanderen is de overgang naar het secundair onderwijs voor veel leerlingen groot, getuige het derde artikel in deze afdeling. Hier zal eveneens inhoudelijke en methodische afstemming van lager en voortgezet onderwijs moeten plaatsvinden. Beide schoolniveaus zullen echter niet hun autonomie hoeven in te leveren, vindt Luc Heyerick, omdat beide hun eigen zinvolle doelstellingen hebben.

*Kernredactie*